

Anna Wangenheim
Inatsisartunut ilaasortaq, Demokraatit

Timersornermut anguniakkamut tunngatillugu § 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 78/2022-p – akineqarnera

21-04-2022
Suliap nr. 2022 - 8376
All. nr. 19751879

Postboks 1029
3900 Nuuk
Oqarasuaat: +299 34 50 00
Email: ikin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Asasara Anna Wangenheim,

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut akissuteqarfigissavakka.

Apeqqut 1: *Naalakkersuisut qanoq ilillutik qulakkeerniarpaat, uagut nunatut Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiata (GIF) 2030-mi nunatut timikkut aalatitsinerpaatut siunniussaata qulakkeernissaa?*

Akissut: Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat aamma Elite Sport Greenland suleqatigalugit isummersoqatigiinnermik septembarimi 2021-mi ingerlatsipput, isummersoqatigiinnermi piffissami 2022-2026-mi anguniakkatut isumaqatigiissutigineqartup qanoq imaqarnissaa Naalakkersuisut GIF-illu isumaqatigiissutiginnissaa siunertaralugu. GIF-ip periusissiatik "Periusissaq 2023 – Nuna ataatsimoorussamik anguniagalik" 2020-mi aallartisarpaat. Periusissiaq GIF-ip Kalaallit Nunaata timimik aalatitsinerpaanissaanik anguniarneqarneranut tunngaviusuvoq siulliusoq. Isumaqatigiissummi nutaami ilaatigut suliffeqarfiit peqataatinnerunissaannut ukkassinerunissaq illua tungeriinnit isumaqatigiissutigineqassasoq isumasioqatigiinnermi Naalakkersuisunit GIF-imillu aalajangiunneqarpoq. Suliffeqarfinni peqataatitsinermi ilaatigut ulluinnarni kattuffilerinnermi nammineq kajumissutsiminnik suliaqartut suliffeqarfinnilu ulluinnarni timimik aalatitsiffiunngitsuni aalanerulernissaq ukkanneqassaaq.

Apeqqut 2: *Naalakkersuisut qanoq ilillutik meeqqat inuusuttullu timersorerulernissamut periarfissaat qulakkeerniarpaat?*

Akissut: Isumasioqatigiinnermi timersornermi atortutigut pioreersunik nutaanillu pisariaqartitsineq pillugu misissuisoqassasoq aamma isumaqatigiissutigineqarpoq. Misissuinnermi ilaatigut ukiuni qulini tulluittuni timersornermi atortutigut ineriartortitsineq qanoq annertutigissanersoq, tassuuna timersornermi atuisut avatangiisit toqqissisimanartut ineriartortitsinertallit misiginiassammatigit. Misissuinnermi meeqqat ullumikkut ukiullu qulit qaangiuppata aalanissamut atortutigut pisariaqartitaminnik matussusiiffigineqarsinnaanersut qulaajarneqassaaq.

Apeqquut 3: *Naalackersuisut timersornermut politikkiat sunaava meeqqanut suli atualersimannigitsunut, meeqqat atuarianni atuartunut ilinniartitaanermilu ilinniartunut?*

Akissut: Meeqqanut suli atualinngitsunut meeqqanullu atuartunut tunngassuteqartut meeqqanut suli atualinngitsunut meeqqallu atuariini perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu kommunalbestyrelsip ingerlattussaavaa.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutaani timersorneq aalanerlu meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorutinut aalajangersimasumik ilanngussisoqarnikuunngilaq. Inatsimmi § 2 naapertorlugu meeqqanut ulluunerani neqeroorutit siunertaraat meeqqap inuttut, piginnaasatigut aamma tarnikkut timikkullu pisinnaasaanut naleqqiullugu periarfissaasa tamakkiisumik inerikkiartortinnissaat kiisalu meeraq misigisaqarnissamut sammisaqarnissamullu periarfississallugu - meeqqap takorluisinnaassusianik, pilersitsisinnaassusianik inerikkiartorneranillu kaammattueqataasunik aamma pinngortitamik ataqqinnilersissallugu. Qulaani taakkartorneqartuni timi aalanissamillu qitiutitsinissaq pissusissamisoorpoq soorlu aalariaaseq sianissutsillu, timimik atuisinnaaneq paasinnessinnaanerlu.

Meeqqanut suli atualinngitsunut meeqqallu atuariini perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqerooruteqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaani § 27 naapertorlugu meeqqanut assersuutigalugu meeqquarivimmiinngitsunut ullukku paaqqinnittarvimmiinngitsunulluunniit sammisaqartitsinissamik neqerooruteqarnissamut kommunalbestyrelsi pissusaaffeqartoq allassimavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput pinngortitamut angalaartarneq, soorluttaaq pineqarsinnaasut timigissarneq timersornerlu.

Meeqqat atuarianni mernguernartulerinermi atuartitsissutit (siornatigut "Sumiiffimmi periarfissat") 1.-10. klassimiit qanorluunniit ingerlanneqartussaapput. Suliassa qarfik taanna Atuarfik pillugu Inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat nr 9, 19. november 2021 naapertorlugu atuuinneqarpoq. Mernguernartulerinermi atuartitsissutini ilaatigut timersorneq aneertarnerlu ilaatinneqarput.

Atuartitsinerup ilaani tassani sumiiffinni periarfissat inunnillu isumalluutit annertunerpaamik atorluarneqarnissaat siunertaavoq. Assersuutigalugu tassaasinnaapput naluttarfeqartuni nalunneq, imaluunniit sisorarneq, taamatut ilinniartitsisinnaasumik ilinniartitsisumik atorfeqartoqarpat sumiiffinnilu pissutsit taamaaliortitsisinnaatillugit. Ilanngullugulu oqaaseqaatini nalunaarutigineqarpoq sumiiffinni toqqagassat ukiukinnerusunut annertunerusutigut tassaasassasut atuarfimmi ingerlatassat, annertunerusumillu atuartut nammineq ataasiakkaarlutik kissaataat isiginiarneqartarlutik.

Mernguernartulerinermi atuartitsissutit saniatigut meeqqat atuariini suliassa qarfinni allani faaginilu atuartut ilikkarnissaanut, peqqissusaanut inuunerissaarnissaanullu aalanerup iluaqutaanera peqqutaalluni atorneqartarpoq.

Ilinniarnermut Aqutsisoqarfiup Nuna tamakkerlugu meeqqat atuariini aalanermik peqqinnissamullu tunngaveqartunik faagini tamaginni qitiutitsilernissaq anguniarlugu ingerlatsinissamik pilersaaruteqarpoq. Suliniut avataanit suleqatigisartakkat suleqatigalugit pilersaaruserneqassaaq.

Kalaallit Nunaani Timersortartut Kattuffianit aamma PI/SPS (Perorsaanermik Ilinniarfik) akornanni suleqatigiinnerup meeqqerivinni perorsaataasumik timersornermik kiisalu timersorneq, pinnguarneq, aalanerlu aallaavigalugit inuunerissaalernissaq ilikkariartornerlu qitiutinneratigut meeqqerivittut timersornermik tunngaveqartut allagartaqalernissamut periarfissiissaaq.

Apeqqu 4: *Naalackersuisut Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiannut suna suleqatigiissutigat qulakkeerniarlugu, 2018-mi Aningaasanut Inatsimmi aningaasat qaffanneqarnikut Kalaallit Nunaanni timersornerup annertusarnissaanut anguniakkamut?*

Akissut: Soorlu taakkartorneqareersut Naalackersuisut ukiuni sisamani atuuttussamik Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiannik angusaqarnissamut isumaqatigiissuteqarput, tassani illuatungeriit sammisassanut, tassunga ilanngullugu angusassatut piumasaqaatit, naatsorsuutigisaat aalajangersarneqarlutik, tassanilu aamma nalunaarusiornissamut naatsorsuutinillu saqqummiussinissamut piumasaqaatit ilaallutik. Illuatungeriinnit angusaqarnissamut isumaqatigiissut tunngavigalugu timersornermut aningaasaliissutit amerlineqarnerisa kingorna angusassanut aalajangersimasunut qulakkeerinninnissamut atorneqassapput.

GIF-ip ilaatigut Nunatsinni suliassaqtut assigiinngitsut isumaqatigiissuteqarfigai pilersaarutinullu suleqatiserlugit. Taakkua saniatigut GIF-ip katuffinnut tapeeriaatsini allangortippaa tassuuna sinerissami kattuffiit periusissianik suliniutinillu timimik aalanerulersitsinissamut timersornermullu iluaqutaasussamik suliniuteqalernissamut kajumissuseqartitsilerumalluni.

Apeqqu 5: *Meerartatta inuusuttortattalu pitsaasumik peqqinnartumillu inuunissaasa ilisimanninnerulernissaanut aallussinerulernissaanullu Naalackersuisut qanoq ilillutik qulakkeerniarpaat, ilisimaneqartutuut unammineri, pissartanngorniunnermi anngunniarnernilu ingerlasoqartillugu?*

Akissut: Inuuneritta III-mi peqqinnerulersitsiniarluni meeqqat inuusuttullu aalanissamut avatangiisii qitiutinneqarput. Soorlu Qeqqata Kommuniiani meeqqat inuusuttullu peqqinnartumik avatangiiseqalernissaanut suliniuteqarnerminni meeqqat atuariiini angajoqqaanik isumaqatigiissusiornikkut piffissaliussamik suliniuteqarput. Meeqqat peqqinnartumik pitsaasunillu avatangiiseqarnissaanut qulakkeerinninniarnemi angajoqqaat isumaqatigiissuteqarfiginissaanut ataatsimiigiqqusinissamut atortussanik ineriartortitsinissaq sulissutigineqarpoq.

Apeqqu 6: *Naalackersuisut qanoq isumaqarpat, KNR meeqqat inuusuttullu anngunniunneranni peqataasanninnerannut soorlu assersuutigalugu qanittumi nukappiaqqat niviarsiaqqallu U-18 futsalernerannut?*

- a) *Naalackersuisut nutaarsiassaqtitsivinnut sukku suleqateqarpat maani nunatsinni timersornermut soqutiginnineq siuarsarniarlugu?*
- b) *Naalackersuisut isumaqarpat inuit ataasiakkaat nammineq akisussaaffigigaat, uani aamma pineqarpoq namminneq kajumissutsiminnik suliaqartut, anngunniunnerni innuttaasut internetsillit inuillu attaveqatigiittarfianniittut kisimik takusinnaasaannik toqqaannartumik aallakaatitsisarneq?*

- c) *Naalakkersuisut isumaqarpat, tusagassiuutinut tapiissutit maannakkut atuuttut naammattut?*
- d) *Naalakkersuisut pilersaaruteqarpat uani qinigaaffimmi tapiissutigineqartartunik allannguisoqarnissaanik?*
 - i. *Naalakkersuisut tapiissutit qaffarusuppatigit, taava suliniutit qanoq pingaarnersiorniarlugit eqqarsarpat?*

Akissut: Naalakkersuisut KNR-lu ukiut sisamakkaarlugit Innuttaasunut kiffartuussinermi angusassatut isumaqatigiissuteqartarput tassani KNR-imut suliassatut naatsorsuuteqarfiusut isumaqatigiissuteqarfiusarlutik. Isumaqatigiissummi inatsimmi KNR pillugu pisortat suliffeqarfiutaatut namminersortutut aalajangersakkat tunngavigineqartarput. Radiukkut tv-kkullu aallakaatitsisarneq pillugu Inatsisartut Inatsisaat nr. 7, 8. juni 2014-imeersumi KNR-ip siulersuisuisa isumaqatigiissummi inatsimilu atuuttumi aallakaatitassatut aaqqissuussassanik pilersaarusiornissaq tunngaviusumik akisussaaffigaa allaqqavoq. Isumaqatigiissut malillugu KNR-ip nutaarsiassanik, ullutsinni pisuni, eqqumiitsuliornermut kulturimut tunngasunik, oqaluttuartunik, meeqqanut inuusuttunut, peqqissutsimut, innuttaasunut paasititsiniaanermut, ilinniartitaanermut kiisalu sinerissamit nutaarsiassiisarnissaq aallakaatitassiorarnissaq suliassaraa. Taakkua tv-kkut radiukkullu imarineqartussat katillugit ukiumoortumik minnerpaaffissalerneqartarput sammisamilu "eqaarsaarnermi (timersorneq)" 2022-mi kisitsisit ima inissisimapput radiumi akunnerit 110 tv-kkut akunnerit 220.

KNR-ip meeqqat inuusuttullu 18-it inorlugit ukiullit unammersuarneri radiukkut tv-kkullu aallakaatinneqannginnissaanik GIF isumaqatigiissuteqarfigisimallugu nalunaarpoq. KNR-imittaaq paasissutissiissutigineqarpoq, GIF aamma kattuffiit isumaqasioqatigiinneranni inersimasut unammersuarneri kisimik aallakaatinneqarnissaat innersuussutigineqarsimanera oqariartuutigineqartoq, meeqqat inuusuttullu akornanni timersornermik unitsitsiaartarnermut akiuiniarneq tassuunalu meeqqat inersimasunngornissami tungaanut timersortartuunissaat anguniarlugu.

KNR-imittaaq paasissutissiissutigineqarpoq, angajoqqaat meeqqamik tv-kkoornissaanut akuersissuteqaqqaartariaqartut - soorlu meeqqat atuarfiinit immiussisoqassatillugu taamaattoqartartoq.

- a) Qulaani akissutit takukkit.
- b) KNR nammineerluni qulaani isumaqatigiissut taaneqarsimasoq naapertorlugi aallakaatitassiaminnik pilersaarusiortarpoq. Naalakkersuisut taamaattumik KNR imaluunniit innuttaasut ataasiakkaat unammersuartunik inuit attaveqatigiittarfiinik toqqaanartumik malinnaatitsinissaanut piumasaqaateqarsinnaanngilaq.
- c) 2020-mi isumaqatigiissummi kisitsisit misissoraanni radiukkut akunnerit 110 aamma tv-kkut akunnerit 220 eqaarsaarnermi (timersorneq) aallakaatitsisoqartussaavoq, Covid-19-ili peqqutaalluni tassungalu killilersuutit akunnerpassuarni aallakaatitsinissat taamaatiinnarneqarsimapput timersuutini assigiinngitsuni unammersuarnermi taamaatitsinerit peqqutaallutik.
- d) Naalakkersuisut KNR-imut 2022-mi aningaasaliissutit ukiumut 2,5 mio. kr.-inik qaffappai, KNR-ip ineriartortitsinissamut pilersaarutaanut ilaatigut sinerissamit pisunit kulturikkullu oqaluttuarisaaneq pillugu aallakaatitsinerulernissaq anguniagaanut matussusiinialuni.

Apeqquut 7: *Naalakkersuisut suliambut tunngatillugu paasissutissanik soqutiginaatilinnik paasissutissaateqarpat?*

Akissut: Naalakkersuisut GIF-ilu suleqatigiillutik Nuna tamakkerlugu isumasioqatigiinnissamik maajimi 2022-mi ingerlatsinissamut pilersaaruteqarput. Tassani isumassarsiaq "final 4" illoqarfinni/nunaqarfinni timersoqatigiiffiit akulikinnerusumik unammisarnissaat nunaminnilu allanittaaq unammiaartarnissaat tunngavigineqassalluni. Taamatut aaqqissuussineq maligassiuussisussanik pilersitsissaaq, meeqqat inuusuttullu timersortalernissaanullu kajumissuseqalernissaanik neriulluartitsilerluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Peter Olsen